

Městská knihovna Blansko

Sousedská univerzita

školní rok 2026/2027

Záštitu nad aktuálním ročníkem převzal starosta města Blanska Ing. Jiří Crha.

Časové vymezení: 10 přednášek během školního roku **září 2026 – červen 2027**,
vždy 1x měsíčně v **úterý v 17.30 hod.**

Místo konání: Kino Blansko, promítací sál

Poplatek: **350 Kč**

Částka bude splacena společně s odevzdáním závazné přihlášky a je nevratná.

Koordinátorka ročníku (veškeré informace): **Eva Mollová**

mollova@mk.blansko.cz

tel. 728 854 099

Termín podání přihlášky: od středy **19. srpna 2026 ve studovně ve 3. patře** (vedle dospělého oddělení), kde je možné poplatek uhradit i platební kartou.

Přednášky proběhnou v Kině Blansko, vždy v úterý v 17.30 hod v těchto termínech:

**22. 9. 2026 | 13. 10. 2026 | 10. 11. 2026 | 8. 12. 2026 | 12. 1. 2027 | 9. 2. 2027 | 9. 3. 2027 |
13. 4. 2027 | 11. 5. 2027 a 8. 6. 2027.**

Děkujeme za vaši přízeň a těšíme se na společné setkávání na cestě za poznáním během dalšího školního roku.

Přehled přednášek Sousedské univerzity na rok 2026/2027

22. 9. 2026 v 17.30 hod. Kino Blansko

Ing. Aleš Svoboda: Historie a současnost Německého domu na Moravském náměstí v Brně II

Původně významné centrum kulturního života německojazyčného obyvatelstva Brna, za druhé světové války nenáviděné sídlo nacistických organizací. V srpnu 1945 byla budova jako symbol nacistické perzekuce stržena. Německý dům však zcela nezmizel. Co z něj bylo objeveno před začátkem rekonstrukce parku? Do sklepů pod povrch „Morávku“ vás v pokračování dechberoucí přednášky zavede známý architekt, znalec a ambasador brněnského podzemí.

13. 10. 2026 v 17.30 hod. Kino Blansko

prof. PhDr. Petr Chalupa, CSc.: Latinská Amerika se mění

Latinská Amerika je dnes velmi rozmanitý, dramaticky se vyvíjející region. Přijměte pozvání k virtuální expedici od hranic Mexika až po chilskou Patagonii. Dozvíte se, jak se tamní státy snaží lépe využívat své přírodní bohatství a osamostatnit se od vlivu USA a jak dodnes ovlivňuje region jeho koloniální minulost a boj za svobodu. Ukážeme si, jak v této oblasti roste síla Číny a čím je výjimečný vývoj na Kubě. Průvodcem nám bude odborník na Latinskou Ameriku, geograf, cestovatel, pedagog a blanenský soused.

10. 11. 2026 v 17.30 hod. Kino Blansko

Mgr. Milan Dobeš: Vykonstruované procesy jako nástroj zneužití práva – případ kněží Jana Buly a Václava Drboly

Římskokatolické kněží z Třebíčska komunistický režim v 50. letech 20. století falešně obvinil a popravil v rámci politických procesů. Letos byli blahořečeni. Proč komunistická moc vnímala římskokatolickou církev jako významného ideového a společenského protivníka a jak byla trestní řízení proti nepřátelům režimu vedena? V širším historickém a právním kontextu osvětlí tyto události asistent na Katedře dějin státu a práva Právnické fakulty Masarykovy univerzity, který se zaměřuje zejména na československé trestní právo v období totality. Ve spolupráci s blanenskou farností k příležitosti Dne boje za svobodu a demokracii.

8. 12. 2026 v 17.30 hod. Kino Blansko

Vladimír Šebeček: Náš pan doktor Jindřich Wankel

5. dubna 2027 uplyne přesně 130 let od jeho úmrtí v Olomouci. V našem povědomí je zapsán především jako odvážný průzkumník jeskyní tehdejšího Moravského Švýcarska a zakladatel naší archeologie. Osudy tohoto mimořádného muže jsou však natolik zajímavé, že Wanklovu vědeckou činnost můžeme pominout a soustředit se na jeho cestu životem. Kdo skutečně byl známý blanenský lékař druhé poloviny 19. století? Jeho osudy přiblíží v poutavé přednášce amatérský badatel a jeskyňář.

12. 1. 2027 v 17.30 hod. Kino Blansko

Mgr. Simona Rozárka Jílková, Ph.D.: Chemikálie v našich domovech

Co všechno nás obklopuje uvnitř budov, kanceláří, učeben nebo doma? Proč je důležité sledovat chemické látky ve vnitřních prostorech a jak se takové prostory vzorkují? Jaké jsou konkrétní chemické látky, se kterými se nejen v domovech setkáváme a proč se přidávají do materiálů? Mohou na nás mít negativní vliv? A jak svoji expozici těmto látkám snížit? Toto vše a mnoho dalšího osvětlí lektorka výzkumného pracoviště RECETOX Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity.

9. 2. 2027 v 17.30 hod. Kino Blansko

Mgr. Luboš Brabenec, Ph.D.: Jak se mění náš mozek? Neuroplasticita, učení i stárnutí z pohledu současné vědy

Mozek má fascinující schopnost se měnit a učit se. Jak získává nové dovednosti a přizpůsobuje se změnám? Jak se mění v důsledku úbytku nervových buněk při onemocněních jako je Alzheimerova nebo Parkinsonova choroba? Jak je možné částečně těmto onemocněním předcházet a jak chránit jeho zdraví? Vše, co jste chtěli vědět o mozku, vám poví neurovědec působící ve výzkumném institutu CEITEC Masarykovy univerzity.

9. 3. 2027 v 17.30 hod. Kino Blansko

PhDr. Jaroslav Budiš: Adamov a jeho strojírný

Zdejší slavné železářny pod vedením Lichtenštejnů patřily díky své špičkové litině k nejvýznamnějším podnikům celého Rakousko-Uherska. Místní strojířny později zásobovaly celou planetu tiskovými stroji, čerpací technikou i vybavením pro zaoceánské bitevní lodě, do 90. let 20. století byly také důležitou zbrojovkou. Dle potřeb fabriky se rozvíjelo také samotné město. Přijďte zavzpomínat na celou jednu éru spolu se znalcem historie Adamova, adamovským čestným občanem a autorem řady úctyhodných publikací o místní historii.

13. 4. 2027 v 17.30 hod. Kino Blansko

Mgr. Barbora Pafčo, Ph.D.: Lidé, lidoopi a paraziti

Žijeme ve světě plném parazitů. Jsou to pouze škůdci nebo mohou našemu zdraví i pomáhat? A jak se to stane, že mladá vědkyně z Borotína u Boskovic studuje trus goril v rovníkové Africe? Primatoložka a parazitoložka z Ústavu biologie obratlovců Akademie věd České republiky a vedoucí pracoviště parazitologie Ústavu botaniky a zoologie Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity studuje přenos patogenů mezi zvířaty a lidmi. Ve svém výzkumu propojuje terénní expedice s nejmodernějšími laboratorními metodami. Vezme vás do své laboratoře i do džungle.

11. 5. 2027 v 17.30 hod. Kino Blansko

PhDr. Filip Vrána: Pivní Brno

O tom, že fenomén pivního Brna skutečně existuje, svědčí zaplněné restaurace v centru města. Nabídka piv je pestřejší než v Praze a ceny mnohdy dokonce „vyšší“. Desítky značek z malých i velkých pivovarů opanovaly město, ve kterém se tento lahodný a výživný mok vaří už od středověku. Vydáme se na virtuální pivní procházku moravskou metropolí s unikátním průvodcem, milovníkem piva a pivním historikem, který o pivu píše knihy, vědecké práce, vyučuje nové sládky na Mendelově univerzitě v Brně a pomáhá zapsat českou pivní kulturu na seznam světového dědictví UNESCO.

8. 6. 2027 v 17.30 hod. Kino Blansko

RNDr. Petr Marek, Ph.D.: Hranice Čech a Moravy v myslích lidí i v krajině (nejen) okresu Blansko

Regionální geograf z Katedry mezinárodních vztahů a evropských studií Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity je předním znalcem česko-moravské zemské hranice, kterou již více než 10 let zkoumá a kterou také osobně prošel a zdokumentoval. České země jako územně správní jednotky zanikly koncem roku 1948, avšak tato hranice je v povědomí lidí stále živá a v krajině ji dodnes připomínají např. hraniční kameny. Přednáška představí výsledky výzkumu a nastíní současné i možné budoucí turistické využití této historické linie.

Změna programu a formy vyhrazena.